

За науково-кадри

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечникова

КОМСОМОЛЬСЬКА ГРУПА

Комсомольська група є основним бойовим загоном на курсі. Тут комсомольці одержують політичну закалку, знання, займаються активно громадською роботою. Тут у кожного комсомольця формується характер, світогляд, тут серед дружнього колективу товаришів він засвоєє високі принципи комуністичної моралі, колективізму. XII з'їзд ВЛКСМ вимагає, щоб комсомольські організації не шкодували часу і сил для виховання у студентів любові до своєї соціалістичної Батьківщини, прагнення до широких та систематичних знань, дбайливого відношення до соціалістичної власності, чесність, правдивість.

Основним завданням комсомольської групи є надання дійової допомоги партійній організації та викладацькому складу університету в підготовці висококваліфікованих радянських спеціалістів.

Досвід багатьох комсомольських груп нашого університету показує, яку велику роль відіграє правильно поставлена робота в групі в справі виховання майбутніх молодих фахівців. В таких групах, як на V історичному (секретар групового бюро тов. Потолов), на I геологічному (секретар бюро тов. Огурченко), III геологічному (секретар тов. Смирнов) та деяких інших всі студенти-комсомольці приймають активну участь в громадській роботі, з енергією виконують різні доручення, поєднуючи все це з успішним навчанням. Тут систематично відбуваються обговорення підсумків учебних занять та семінарів. В цих групах на належній висоті товариська критика та самокритика, яка сприяє створенню дружнього колективу.

Всіх студентів об'єднує одна мета—це боротьба за високу якість навчання, за свідому дисципліну. В цьому їм допомагає єдність інтересів. Дружні і товариські відносини тільки тоді будуть міцними, коли вони будуть базуватися на спільноті поглядів та переконань. Комсомольські групи, проводячи роботу по ідейно-політичному вихованню студентів, повинні завжди прагнути до створення дружніх товариських відносин на ідейній основі, на основі комуністичних переконань та гідної поведінки. Більшість груп добились в цьому відношенні добріх показників. Але, на жаль, в нас є ще такі комсомольські групи, в яких робота поставлена погано. Це в першу чергу стосується III курсу російського відділу філфаку (секретар бюро тов. Белінська). На цьому курсі немає міцного колективу. Комсомольці навіть не намагаються вирішувати питання принципово, по-бойовому, а секретар бюро тов. Белінська замість того, щоб боротися за розгортання на курсі принципової критики та самокри-

тики, сама при вирішенні принципових питань потурає безпринципним виступам комсомольців, які намагаються виправдати негідну поведінку комсомольців. А на останніх зборах, присвячених розгляду персональної справи Шкотової, вона навіть не спромоглася виступити і дати відповідну оцінку роботі Шкотової, як члена факультетського бюро, яка заступила роботу. В групі відсутня елементарна комсомольська дисципліна.

Не краще поставлена робота і на III курсі фізмату (секретар бюро тов. Зубрицький).

На цьому курсі спостерігається цілковита бездіяльність. Комсомольці гадають, що їм не потрібно проводити будь-яких міроприємств. А комсомольське бюро не проводить ніякої роботи для виправлення такого стану. Так, за цілій рік в групі не відбулося жодних зборів. В групі погана успішність, студенти дуже багато пропускають лекції без поважних причин.

Майже всі ці недоліки відносяться і до роботи комсомольської групи II курсу російського відділу філфаку (секретар бюро тов. Нусіна). Тут дуже слабка внутріспілкова робота, низька успішність.

Основною хибою в роботі деяких комсомольських груп є те, що часто секретарі групового бюро намагаються працювати самі, не залишаючи до роботи членів бюро. Є і такі групи, де навпаки відбувається дуже багато комсомольських зборів, навіть по таких питаннях, які повинні вирішуватися тільки на засіданнях бюро. Всі ці недоліки негативно відбуваються на створенні колективу.

Багато наших комсомольців забувають про те, що міцний колектив створюється не через проведення культурних міроприємств, хоч і вони відіграють певну роль, а через добре організованій процес праці. Тільки праця на благо Батьківщини сприяє вихованню високих моральних якостей.

Успіх роботи комсомольської групи у своїй основі залежить від дружньої роботи бюро. Бюро повинно спиратись на актив, підтримувати ініціативу комсомольців, правильно розподілити комсомольські доручення, враховуючи здібності окремих комсомольців.

Все це повинно сприяти згуртуванню студентського колективу в повсякденній роботі—комсомольці відчувають силу свого колективу і побачать, як багато корисного вони можуть зробити. Зміцнення комсомольських груп, поліпшення їх роботи—запорука зміцнення трудової дисципліни та підвищення успішності.

НАША ГРУПА

Два роки пройшло з того часу, як ми вступили в університет. За ці два роки ми міцно зірвались, і тепер можемо сказати з цілковитою певністю, що наша група стала згуртованим дружнім колективом.

Як створювався цей колектив?

Групові міроприємства, комсомольські збори—все це згуртовувало нас все більше. Ми всією групою ходили в кіно, театри. Було проведено біологічну вікторину, в якій взяли активну участь всі наші дівчата. Багато попрацювали відповідальні за цю вікторину С. Машталяр та Н. Альтер. В найближчий час ми проведемо другу частину цієї вікторини.

Зараз кожний з нас вже обрав свою майбутню спеціалізацію. Більшість вже почала самостійну роботу на кафедрах. Зараз всі ми активно готуємося до весняної сесії.

I. ВОЛЯНСЬКА, комсогр III групи II курсу біофаку.

ВІВТОРОК
22
БЕРЕЗНЯ
1955 року
№ 9 (443)

Ціна 20 коп.

ОБОВ'ЯЗОК КОЖНОГО КОМСОМОЛЬЦЯ— БУТИ ЗРАЗКОМ У НАВЧАННІ ТА ДИСЦИПЛІНІ

СЕМІНАРСЬКІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ— ВАЖЛИВА ФОРМА ЗБАГАЧЕННЯ ЗНАНЬ

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

У весняну сесію ми будемо складати іспит з основ марксизму-лєнінізму. Тому зараз для нас особливо обхідна систематична і вперта робота, а також і повторення всього курсу. Висока активність на семінарах—це, безсумнівно, запорука успішного складання іспиту. Але не всі товариші зрозуміли свої завдання, і тому поряд з хорошиими, вдумливими відповідями студентів Костюка, Загінайлло, Рудакової, Гонтара, Івлевої є також слабкі відповіді. Не завжди готовиться до семінарів студенти Мирзак, Стичакова.

Групі треба допомогти цим товаришам, щоб вони прийшли до іспитів з грунтовними знаннями.

Б. ПОЛОДІЕНКО, староста III групи II курсу історичного ф-ту.

У АНАЛІТИКІВ

Майже кожного дня в лабораторії кількісного аналізу аналітичної хімії працюють студенти II курсу хімічного факультету.

На практичні заняття завжди приходять всі студенти. Деякі з них виарують розчини, інші завжують потрібну речовину. Голоси в лабораторії не замовлюють до 6-7 годин вечора. Кожному хочеться дізнатися, чи правильно він зробив аналіз, в чому його помилка. Заважає роботі студентів те, що в лабораторії юні не практикують поважне тяга.

Хочеться відмінити студентів, які практикують дуже суміліно. Це Чо, Покрака, Вротек, Нагорнюк, Матвеєва та деякі інші.

А такі студенти, як Близнюк, Козарчук, Зеленін не завжди серйозно ставляться до роботи. Іноді вони не готуються до заняття. Через неуважність деяких студентів ваги у ваговій бувають пошкоджені.

Студентки Балкінка та Федулаєва готуються до практичних занять, але відзначаються недисциплінованістю.

Практичні роботи, які студенти роблять зараз, треба добре опрацювати, тому що аналогічні роботи треба буде виконувати в лабораторіях, на заводах. Зараз студенти переїшли до об'ємного аналізу.

З. П. СУРАНОВА,
В. Н. ЄРМІЛОВА.

«А ВІЗ І НИНІ ТАМ»

Основна мета практичних занять—закріплення знань студентів, одержаних на лекціях. Ось чому так багато уваги приділяється практичним заняттям.

Ми, студенти I курсу геолого-географічного факультету, з великим інтересом відвідуємо практичні заняття, з якими вимірюється геодезія. З захопленням вивчаємо технічні прилади, красливо схеми побудови планів, профілів. Але не все у нас гаразд з виконанням самостійних робіт. Скорі екзамени, а наші студенти ще не склали краслення за перший семестр. Досить сказати, що з усієї групи розвідників (26 чоловік) лише Зіненберг подав всі п'ять краслення, а такі студенти, як Ткаченко, Ямщикова, Вороновський—по 4 краслення.

Такі ж студенти, як Бордон, Васильєв, Вартанянц, Почтаренко, Фаворов та інші, не подали жодного краслення.

Комсомольська організація групи розвідників ставила питання про здачу краслень на зборах. Було прийнято рішення. «А віз і нині там». Питається, що ж думають наші студенти?

Е. ГАЛУШКО.

Семінари з основ марксизму-лєнінізму

Наші студенти — це майбутні спеціалісти всіх галузей знань, покликані після закінчення вузу плодотворно працювати над здійсненням грандіозних завдань побудови комунізму в нашій країні.

Для того, щоб бути на висоті своїх завдань, студентська молодь під час навчання у вузі повинна не тільки оволодівати своєю спеціальністю, але й творчо вивчати марксистсько-лєнінську науку.

Старанно вивчають твори класиків марксизму-лєнінізму студенти II курсу історичного факультету. До семінарських занять студенти готують плани виступів, що робить їх виступи більш змістовними і послідовніми.

Студенти научилися пов'язувати теоретичні положення марксизму-лєнінізму з сучасністю, свої відповіді ілюструють фактами з міжнародного становища, зовнішньої та внутрішньої політики Радянського Союзу.

Особливо відзначаються змістовністю та логічністю відповіді Костюка, Половідіна та інших.

На високому ідеальному рівні проходять семінари на II курсі фізико-математичного факультету (групи фі-

зики, математики, астрономів) і на другому курсі філологічного факультету. Студенти завжди грунтовано висвітлюють всі положення плану, вміло використовують художню літературу. З хороших відповідями виступали студенти Федосова, Масловська (фізико-математичний факультет), Лютіна, Реброва, Наумович (філологічний факультет).

Але потрібно відмінити, що на другому курсі російського відділу не всі студенти старанно готуються до семінарських занять. Тут часом спостерігається штурмівщина у підготовці до семінарських занять, окрім студентів з сучасністю, які не читають журналів, газет.

Так, недостатньо працюють тов. Мертецева, Пашковська. Комуністи групи Славіна та Яценко не проявляють належної ініціативи для покращення стану підготовки до семінарських занять на їхньому курсі.

Завдання кожного комсомольця і комуніста—з усією серйозністю поставитися до вивчення марксистсько-лєнінської теорії.

О. Г. ЗУБОВ.

Готуємося до самостійної роботи

З великим інтересом ставляться студенти III курсу (група гідробіологів і фізіологів) до практичних заняття з фізіології тварин, якими відправляється Л. О. Рябова. Тут в основному доводиться працювати над виготовленням нервово-м'язових препаратів з жаб, на яких виявляють блефарічні явища в м'язах (дослід Гальвані), виявляють силу м'язів та іх стомілованість.

На практичних заняттях з фізіології студенти з усіхм використовують широкі можливості одержання необхідних навиків для майбутньої роботи з школярами.

Практичні заняття з фізіології рослин вимагають від студентів не тільки

ки знань лекційного матеріалу, але й систематичної уваги. Зараз тут проводяться роботи за темами: «Мінеральне живлення рослин», «Розвиток рослин» та інші. При проходженні останньої теми особливо важливо добре оволодіти методикою яровізації як у лабораторних, так і у в

1865 ДО 90-річчя ОДЕСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ 1955

СТУДЕНТИ ОДЕСЬКОГО (НОВРОСІЙСЬКОГО) УНІВЕРСИТЕТУ В БОРОТЬБІ ПРОТИ САМОДЕРЖАВСТВА

В 70-х роках XIX століття по всій Росії шириться політичний рух. По всіх університетських центрах організовуються політичні гуртки. В Одесі — університетському центрі — теж були такі гуртки. Членом гуртка Волховського наприкінці 1873 р. був Желябов, пізніше один з видатних народовольців. Желябов діякий час був студентом Новоросійського університету і, не дивлячись на те, що його виключили, продовжував брати участь в студентських справах, був активним учасником всіх студентських зборів.

Один з гуртків був заснований Ковалським — студентом Новоросійського університету. До університету Ковалський вступив у 1869 р., а через півроку його звільнили за несплату за право навчання. Ковалський не припиняв революційної діяльності, за що неодноразово був арештований. Під час останнього арешту, 30-го січня 1878 р., після збройного опору військово-окружний суд присудив Ковалського до страти, яка відбулася 2 серпня 1878 р. Коли проводився судовий процес, біля приміщення військово-окружного суду відбулася багатолюдна демонстрація. Демонстранти вимагали віправдання Ковалського і, коли почали про смertний вирок, вступили в збройну сутичку з загонами поліції і жандармів.

Були жертви. Викликані військові частини допомогли поліції розіяти демонстрантів. Тут же проводились численні арешти. Ця подія викликала новий судовий процес, матеріали якого виявлені нами в архіві «Управління временного Одесского генерал-губернатора» (Одеський облархів, фонд 5, опис 1, справа 53) під назвою: «Материали о Чубарове, Лизогубе и др. лицах, обвиненных в организации революционных обществ в Одессе и Николаєве», 1879 р.

Сергій Чубаров, Дмитро Лизогуб і Йосип Давиденко очолювали револю-

ційні гуртки в Одесі. Лизогуб до приїзду в Одесу проводив роботу в Києві разом з Осинським (страженим в Києві).

Судовий процес відбувся в липні 1879 р. Військово-окружний суд присудив Чубарова, Лизогуба і Мойсеєнку до страти. Судовий вирок було виконано прилюдно 10 серпня. Серед решти осіб, засуджених «по обвиненню к принадлежності к тайному сообществу, стремящемуся к ниспровержению путем насильственного переворота, существующего в России государственного и общественного строя» (листи 172, 173), були також і вихованці Новоросійського університету.

Колишній студент Новоросійського університету Олексій Котлановський — «в каторжные работы в рудниках без строка»;

Колишній студент Новоросійського університету Григорій Попко — «в каторжные работы в рудниках без строка»;

Кандидат прав Новоросійського університету Дмитро Гатаров — до заслання в Єнісейську область;

колишній вільнослужач Новоросійського університету Павло Дзюбинський — до заслання в Забайкальську область;

колишній студент Леонід Доброльський — до заслання в Іркутську губернію;

студент Захарій Орлов — до заслання в Східний Сибір безстроково;

студент Андрій Гусаков — до Східного Сибіру на поселення;

дійсний студент Новоросійського університету Семен Герцо-Виноградський — до заслання в Східний Сибір.

Таким чином, студенти Новоросійського університету не залишились стороною від революційної боротьби. На зміну засудженим проти самодержавства виступали нові і нові сили.

Е. ЖАКУЛІНА.
О. МИШАКОВ.

ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ УНІВЕРСИТЕТУ

17 березня ц. р. у великій фізичній аудиторії відбулося засідання вченої ради Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова, присвячене пам'яті великого російського вченого-фізики М. А. Умова.

Засідання вченої ради відкрив вступним словом ректор університету професор С. І. Лебедев. З доповідю про життя та діяльність видатного вітчизняного вченого виступив член-

кореспондент Академії наук Української РСР проф. Цесевич В. П.

Професор Цесевич В. П. в своїй доповіді охарактеризував наукову та викладацьку діяльність М. А. Умова, розповів про його видатні наукові роботи, які є великим внеском у розвиток вітчизняної науки.

Із спогадами про видатного вченого-фізику виступив професор Готалов-Готліб А. Г.

ДО ПИТАННЯ ПРО ПІДГОТОВКУ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ ДЕРЖУНІВЕРСИТЕТУ

Визначенний останнього часу курс на педагогізацію університет вимагає самої серйозної уваги до тих заходів, за допомогою яких педагогізація може бути здійснена.

Цілком зрозуміло, що для того, щоб підготувати студента університету до педагогічної діяльності, потрібно не лише озброїти його глибокими знаннями в галузі обраного ним фаху, але й знаннями педагогіки та методики викладання фахової дисципліни, і особливо необхідно добре вивчити педагогічне виробництво — нашу середню школу.

Ознайомлення студентів із школою починається з читання курсу педагогіки, і треба, щоб студент, слухаючи курс педагогіки, уже почав бути в школі і міг бути на практиці в школі побачити той чи інший тип уроку, норми поведінки вчителя на уроках та інші педагогічні нормативи, які він засвоєє теоретично в курсі.

Однак дати можливість студенту побувати в школі часто буває важко, бо то школа не може прийняти, то не співпадає розклад і таке інше. Якщо ж і шастить викладачам педагогіки дещо зробити в цьому напрямку, то цію значних зусиль. Так, наприклад, автор цих ряд-

ків уже другий рік спеціально має декілька годин в середній школі, щоб мати змогу на своїх уроках практично ілюструвати деякі з найважливіших положень теорії педагогіки. Чому б університету не мати своєї власної базової середньої школи, де можна було б організувати не лише демонстрацію і показ дидактичних норм, але й організувати постійну участь студентів у вихованні і, взагалі, у позакласній роботі школи?

Значну роль у педагогічній підготовці студента університету відіграє також курс приватної методики. Цей курс, крім ознайомлення з методикою викладання фахової дисципліни, також має допомогти студентові в ознайомленні із школою. Однак і тут в університеті не все гаразд. Так, наприклад, майже на всіх факультетах відсутні державні програми з приватних методик. Програми, складені місцевими силами (на біологічному, географічному, хімічному факультетах), в значній мірі незадовільні. В цих програмах бракує часто основного — змісту і характеру роботи в середній школі.

Часто курси методики викладання в середній школі доручаються викладачам, які середньої школи не знають і в ній ніколи не працювали.

ПРО РОБОТУ СТУДКЛУБУ

12 березня у великому актовому залі відбулась звітно-виборча конференція правління студенцького клубу. Із звітною доповідю про діяльність студклубу виступив голова правління тов. Бабкін.

В своїй доповіді він відмітив, що в хоровому, хореографічному, драматичному, вокальному гуртках, у гуртку художнього читання, в духовому, естрадному оркестрах та в оркестрі народних інструментів бере участь більше трьохсот студентів нашого університету. За звітний період сімами учасників художньої самодіяльності було дано 73 концерти. 13 концертів було дано для колгоспників підшефного колгоспу ім. Леніна, Великомихайлівського району.

Важливою подією в житті університету був огляд художньої самодіяльності в березні 1954 р., присвячений 300-річчю відродження України з Росією, в якому активну участь взяли студенти, які приїхали до нас з Польської, Чехословачкої, Угорської, Албанської та Корейської народно-демократичних республік.

Як недолік в роботі клубу дістався те, що правління студклубу ще дуже мало проводить диспути по переглянутих кінокартинах, спектаклях, мало організовувати зустрічей і недостатньо працює з культураторами факультетів.

В дебатах виступило десять студонтів. Тов. Загоруйко (філологічний факультет) різко критикував правління студклубу за обмеженість репертуару.

Великим недоліком нашої культурної роботи, — сказала тов. Кенч (історичний факультет), — є відсутність університетського драмгуртка, який не працює тому, що немає постійного керівника.

Тов. Дроздовський (член партбюро університету) висунув думку, що треба запросити професорсько-викладацький склад до участі в художній самодіяльності.

Тов. Кофф (геолого-географічний факультет) висунув думку, що треба запропонувати створити при факультетах художні ради, які допоможуть культураторам поліпшити їх роботу.

Виступаючі різко критикували правління за допущені помилки, вказували шляхи їх вправлення.

Конференція визнала роботу правління студклубу задовільною.

Обрано новий склад правління студенцького клубу. Головою обраній тов. Бабкін, оргсектором тов. Живора і тов. Стеценко.

Робота конференції закінчилась колективним співом пісні композитора Тулікова «Люди молоді».

А. ТУРОВСЬКИЙ.

ДИПЛОМАНТИ-ЗАОЧНИКИ

Комунастична партія та Радянський уряд приділяють велику увагу підготовці спеціалістів для народного господарства з вищою освітою. Піклуючись про збільшення мережі вищих учбових закладів, партія та уряд одночасно розширяють заочне та вегічне навчання. Зокрема, в нашому університеті останнім часом значно виріс прийом на заочне відділення. Робота студентів-заочників стоять в центрі уваги ректората та партійної організації. Все це дало позитивні наслідки в роботі заочного відділу. Значно виріс рівень знань студентів-заочників.

Державні екзамени та захист дипломних робіт в минулому навчальному році довели, що студенти-заочники набули глибоких та сталих знань.

Вони вміють їх застосувати на практиці. Як показав захист дипломних робіт, більшість товаришів підходять до цієї справи з повною відповідальністю. Їх роботи мають самостійний характер і певну наукову цінність. На історичному факультеті, наприклад, 35 процентів заочників одержали відмінні оцінки за дипломні роботи, які показують позитивну тенденцію. Хороші показники виявляють студенти-заочники і на державних екзаменах з спеціальних та суспільних дисциплін.

Між тим захист дипломних робіт минулого року показав, що частина дипломантів та деякі викладачі — керівники дипломних робіт — не з повною відповідальністю віднеслися до виконання цього важливого і відповідального завдання. На фізико-математичному факультеті, наприклад, дипломні роботи носили поверховий характер, не мали практичного застосування, і тому майже всі дипломанти одержали тільки задовільні оцінки.

До захисту дипломних робіт залишилось вже мало часу. Як же студенти-дипломанти заочники готовуються до цього відповідального екзамену? Який стан з написанням дипломних робіт?

Більшість дипломантів-заочників, як і в попередні роки, з повною відповідальністю поставилися до виконання дипломних робіт. Вони своєчасно обрали теми, підібрали необхідну літературу, склали детальні плани та одержали потрібні консультації. Внаслідок цього значна частина дипломантів-заочників вже написала свої роботи і має можливість в перші дні захисту звітувати перед Батьківщиною.

Багато і добре попрацювали над виконанням дипломних робіт студенти-заочники філологічного, біологічного та історичного факультетів. На філологічному факультеті, наприклад, більша половина дипломантів вже написали дипломні роботи, їх перевірили керівники і дали попередні позитивні оцінки. Високі оцінки заслуговує дипломна робота студента Маріури на тему «Образ героя-комуніста в творчості Ю. Фучіка». Практично над цією роботою, студент ви-

користав літературу не тільки на українській та російській мовах, але й звернувся до праць на чеській мові.

Цікаво є робота студента Гармідера на тему «Сатира Степана Олійника». Закінчили написання дипломні роботи дипломанти біологічного факультету Аполінська, Пульвер, Резнік, якими керує старший викладач Андрієвська. Добрий попередні оцінки одержали дипломні роботи студентів математичного факультету Пліс, Сок, Ткаченко (керівник — доц. Шульберг) та ряду інших.

Однак не всі ще студенти з повною відповідальністю відносяться до виконання дипломних робіт. Дехто вважає, що захист дипломної роботи — це поточна справа, що варто зробити компіляцію з різних джерел, щоб одержати позитивну оцінку. Досить легковажно ставиться до написання дипломної роб

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА

Андрій ЯРМУЛЬСЬКИЙ

РОВЕСНИКОВІ!

Мов веселка душу розпина,
Сльози щастя мерехтять на віях.
Глянь, як розпахнулася далина,
Обняла, як друзів, твої мрії!
Глянь, які прослалися мости.
Кожен день—то нових звершень
дата...

Та життя—не поле перейти,
Можна у житті і заридати.
Ми ж родились, друже, не для мук,
І життя в нас тільки на світанні.
Але щастя
не беруть із рук —
Видерги життя випробування!

Вл. ДОМРИН

О ДРУГЕ

Я шел туристом, без дорог.
Над головой снега белели.
Передо мной бежал поток,
Звена, как песни Руставели.
Цепляя скалы налету,
Шли тучи в сторону Дарьля.
Неподалеку пел пастух,
И эхо песню повторяло.
И я передохнуть решил,
Остановившись у отары.
Тут путник лучше встречен был,
Чем в замке сказочной Тамары...
Зажглась, затеплилась звезда,
Мигая месяцу-соседу.
Мы с пастухами допозна
Вели спокойную беседу.
Меня спросил чабан седой,

Поднявшись на ноги упруго:
«Как ты решился в путь такой
Пойти без искреннего друга?!»
Мне стало стыдно за того,
Кто другом долго назывался.
Чабан заметил:
«Ничего!
Наверно тот внизу остался?
Поганый друг похож на тень,
И ты не должен удивляться,
Его не сыщешь в хмурый день,
А в солнечный—не отвязаться!»
Я утром вновь ушел в зарю,
Но встречи забывать не стану.
Всегда спасибо говорю
За мудрость старому чабану.

Л. РЕБРОВА

ПІОНЕРКА

Ни звонка, ни стука двери.
Тихо в школе в этот час:
Вся дружина в пионери
Принимает третий клас.
Сколько Гали волновалася,
«Обещание» тверда,
Как ждала, пока дождалася
Этого большого дня!

И при знамени при алом
Старшеклассница сейчас
На груди єй повязала
Красний галстук в первый раз.
Нет теперь святей для Гали
Четырех коротких слов,
Что ее девизом стали:
«Будь готов!» «Всегда готов!».

КНИГА, ЩО КЛИЧЕ БОРОТИСЬ ЗА МИР

В ж. «Дніпро», № 5—8 за 1953 р.,
В. Собко опублікував свій новий роман «Стадіон».

Вийшов твір і окремим виданням.
Перед читачем постає з твору контрастна картина спортивного життя радянської молоді і молоді капіталістичних країн.

Як протилежні соціально-економічні системи двох світів—соціалістичного і капіталістичного,—так протилежні і погляди на роль і призначення спорту.

Для країни соціалізму спорт, перш за все, засіб виховання фізично здорових, життєрадісних людей, готових до праці і оборони Вітчизни, засіб виховання людей в дусі колективізму та інтернаціоналізму, в дусі радянського патріотизму.

В. Собко вміло підпорядковує втіленню основної думки тканину твору, його елементи, починаючи з композиції і кінчаючи мовою.

Події твору відбуваються зразу в кількох місцях, навіть в кількох країнах—в СРСР (Київ, Москва, Сталіно), в Німеччині (східна і західна зони), у Франції і США. Однак розвиток сюжету автор зумів розгорнути цікаво, захоплююче, тому зовсім не відчувається штучності.

Напружено й самовіддано готуються захищати спортивну честь Батьківщини на міжнародних змаганнях Ольга Волошина, Оля Коршунова, Ніна Сокіл, Ярина Гонта та інш. під керівництвом досвідчених тренерів Максимова і Карцева.

Всі спортсмени—люди різного характеру. Деяко самолюбива, зазнайомство Ніна Сокіл, внутрішньо зібрана, монолітна Ярина Гонта, стійка і наполеглива Оля Коршунова.

В кожного з них своє життя, але єдине, спільне для них почуття—це почуття радянського патріотизму, нерозривної єдності з Батьківчиною. Саме це допомагає їм входити переможцями в міжнародних спортивних змаганнях в Берліні, на яких вони виступають єдиним і дружнім колективом.

Світле і радісне життя радянських людей, радянської молоді.

Зовсім інакшу картину життя ми бачимо в країнах капіталу. Там, де

Л. ПОНОМА РЕНКО

ХОРОШ-ШО!

Ничого на світі нет чудесній,
Как усталым с вахты полевой.
На машине «с ветерком» и с песней
Ехать в свой колхоз, к себе домой.
Просто вот: поля бегут навстречу,
Гул в ушах—работает мотор.
Просто: петь, обняв дружков за плечи,
Всем степным ветрам наперекор..
Нет мерила и верней и проще:
С песней человек—твой друг и брат.
Главное, чтоб песня была общая,
Главное, чтоб сердце было власт.
... А потом—шагать лесной дорогой
На огни знакомые села,
Покурить и помочь немного,
Обсудив интимные дела.
Дремлет мир, исполненный покоя,
Величав, торжествен и прост,
А над ним—высокое, родное
Небо—голубая книга звезд.
Кажется, к земле лишь приложиться —
И услышишь, как трава растет...
Только слышно: крикнет где-то птица
Да звезда вдруг вспыхнет, упадет.
Только слышно: о волне амурской.
Край села, где улица моя,
Тихо, на мотив старинный русский
Все поет задумчивый баян;
Да комбайн рокочет деловито,
И порой далеким светляком
В небе, синей дымкою повитом,
Самолет проходит патрулем..
Вот и солнце встало, даль расплывив,
Задышали, чуть дымясь, поля...
С добрым утром, юная держава,
С добрым утром, русская земля!
Всюду я в твоих просторах дома,
В этом щедром солнечном краю
Все мне любо, дорого, знакомо,
Всюду я твой облик узнаю.
На душе спокойно и чудесно,
Каждый встречный друг тебе и брат
Главное, чтоб общей была песня,
Главное, чтоб сердце было власт...
... И тогда, не богатырь былинный,
Будешь ты тогда—на том стоим—
Полон жизни силою целинной,
От земли своей неотделим...
Хорош-шо! Идем, расправив плечи,
И светловолосый, налитой
Спелый колос клонится навстречу,
Ласково кивая головой...

В. КИПЯТКОВ

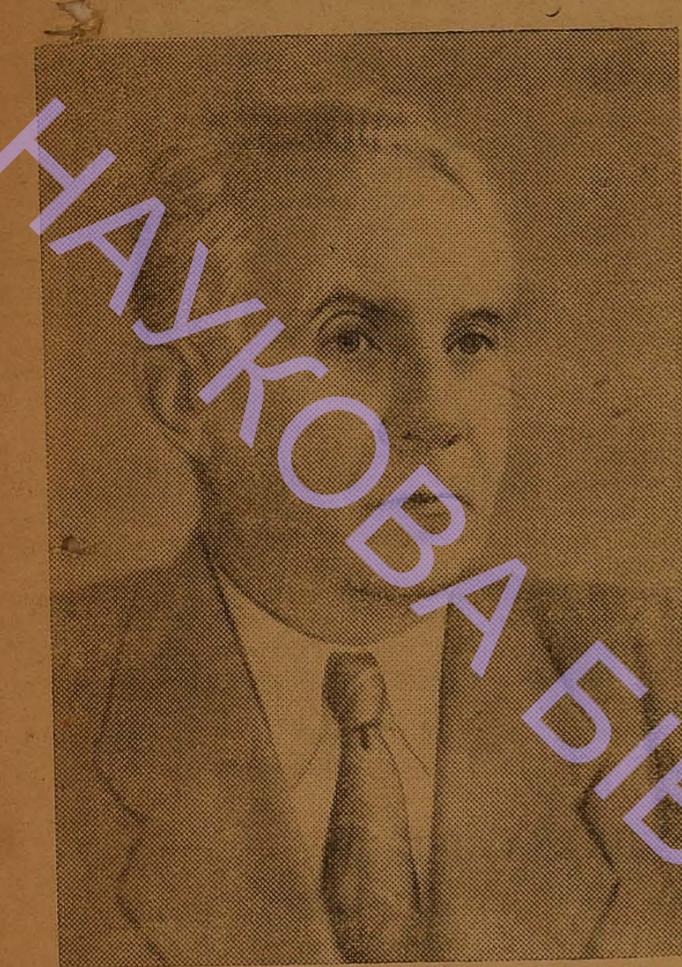
МОЕ ЖЕЛАНЬЕ

Маскарада шумные огни
Унеслись с метелью новогодней.
Наконец остались мы одни,
На концерт встретившись сегодня.
Что ж, давай немного посидим
На скамье, пусть подождут нас дома,
Мы ведь так впервые говорим,
Хотя не первый год уже знакомы.
Виделись и прежде иногда
В нашем университетском зале,
Только в те минуты никогда
Раньше ты меня не замечала.
Впрочем, что ж, должно быть, ты права:
В разговоре — нет меня скучнее,
И порой обычные слова
При тебе связать я не умею.
Ты росла совсем в другом краю.
Где синеет море, как в Одессе,
Где весною девушки поют
У прибоя ласковые песни.
Может потому, когда водил
Я свой танк по чуждальным странам,
Как осколок, был в моей груди
Образ твой далекий и желанный.
И вступая в светлый мир большой
Рядовым студенческой brigady
Я теперь хотел бы всей душой,
Чтобы ты со мной шагала рядом.

В. ЛЫСЕНКО

ДЕПУТАТ

Трех сыновей она на фронт послала,
Благословив их собственной рукой.
Сама трудилась, часто сна не знала,
Неся другим и ласку и покой.
Сыны погибли там, на поле боя.
Она скривала горе от друзей,
Но побелевшей за ночь головою
Напоминала ужас этих дней.
И всю любовь, что берегла так долго
В своей груди для милых сыновей,
Она теперь считала своим долгом
Перенести на школу, на детей.
В районе нашем каждый її знаєт,
Із уваженiem люди говорят:
«Е є в Совет недаром выбирают,
Она у нас достойный депутат».

19 березня громадськість радянської України відзначила шістдесятиріччя ювілей видатного поета Максима Рильського. В цей день Комуністична партія та Радянський уряд за заслуги в галузі розвитку художньої літератури нагородили Максима Рильського орденом Леніна.

В українській літературі М. Рильський вважається поетом-патріотом, що своїми творами оспівав Комуністичну партію та соціалістичну Вітчизну, що в країнських творах створив типовий образ нашого сучасника.

Ювілей поета відзначили також вчені та студенти нашого університету. На філологічному факультеті та в гуртожитку відбулися бесіди про творчість поета. Великий літературний вечір, в якому взяли участь студенти, аспіранти та вчені університету, готувався в Будинку вчених.

На фото: поет М. Рильський.

В. КУЦ

ПЕРШИЙ УРОК

Не забуду я днів тих ніколи,
Ранніх днів моїх, рідна мати,
Як завжди ти приходила з школи
И про дітей говорила багато.
Твоїх мрій я малою не знала
І думок материнських святих.
Я з слізами тебе ревнувала
До кирпичних друзів твоїх.
А сьогодні, натхненна тобою,
Я роблю свій несміливий крок,
Посилю, ти в серці зі мною
Ідеш сьогодні на перший урок.
Ти дітей полюбити навчила,
А Вітчизна дорогу ясну
В даль безмежну науки відкрила
І осяяла сонцем мету.

ДРУГОВІ

Вітчизна кличе! Друже ясноокий,
Пліч-о-пліч йдемо в творчому труді.
Прослався сонячний наш шлях широкий,
В нассила та дезяння молоді.
Так! Ми разом будемо з тобою
Життя нове і щастя на землі;
І встанем вдвох грачною стіною,
Одної руки дружби ти принесла.
Мої думки зустрілись там з твоїми,
Одна земля в нас — радісно мені,
Москва одна з зірками золотими,
Думки, стремління, почуття одні.

Л. ИВОНИНА

НАША ДРУЖБА

Ты далеко — меж нами встали горы,
Раскинулась меж нами ширь полей,
И голубые волны катит море,
Но дружба все ж не стала холодней.
Хоть ты и далеко, но словно рядом
Я дружеское чувствую плечо.
Для крепкой дружбы дали—не програда,
Я в нашу дружбу верю горячо.
И для меня, мой друг, всего дороже
Сознание, что в мыслях ты со мной,
Что наша дружба рушиться не может,
А навсегда останется живой.

В кожного з них свое життя, але єдине, спільне для них почуття—це почуття радянського патріотизму, нерозривної єдності з Батьківчиною. Саме це допомагає їм входити переможцями в міжнародних спортивних змаганнях в Берліні, на яких вони виступають єдиним і дружнім колективом.

Світле і радісне життя радянських людей, радянської молоді.

Зовсім інакшу картину життя ми бачимо в країнах капіталу. Там, де

В. ШАПОВАЛОВ.

ФРЕДЕРІК ЖОЛЮ-КЮРІ—ВЕЛИКИЙ УЧЕНИЙ І АКТИВНИЙ БОРЕЦЬ ЗА СПРАВУ МИРУ

19 березня 1955 року все передове прогресивне людство відзначило п'ятиріччя з дня опублікування Стокгольмської відозви Постійного Комітету Всесвітнього Конгресу прихильників миру про заборону атомної зброї. Цю відозву, яка є могутнім стимулом у розгортанні всесвітнього руху народів за мир, підписало більше половини мільярда чоловік з усіх кінців світу. Вперше в історії людства його воля до миру, його протест проти пілітів війни були висловлені настільки рішуче.

Характерно, що ця славна дата співпадає з 55-річчям з дня народження скромної людини і полум'яного борця за мир, ініціатора відозви, голови Постійного Комітету Все світнього Конгресу прихильників миру Фредеріка Жана Жолю-Кюрі — лауреата Міжнародної Сталінської премії миру.

Фредерік Жолю-Кюрі — один з найвидатніших вчених світу, блокчукий фізик-експериментатор, дійсний член Академії наук і Академії медицини Франції, член-кореспондент АН СРСР і президент Товариства «Франція — СРСР».

Життєвий шлях Фредеріка Жолю-Кюрі — прекрасний приклад служіння науці у самому високому смислі цього слова. Він ніколи не був кабінетним вченім, відірваним від життя, далеким від питань політики, від боротьби народу за краще майбутнє.

Працюючи в одній з найбільш складних галузей сучасної фізики — в галузі вивчення атомного ядра — він зробив багато важливих відкриттів.

Фредерік Жолю-Кюрі виховав велику плеяду французьких фізиків. Керівництво великою науково-організацією і науково-дослідницькою роботою не заважає Фредеріку Жолю-Кюрі бути видатним політичним діячем Франції і міжнародного руху прихильників миру, людиною, яка користується любов'ю народів всіх країн.

Син учасника Паризької Комуни, Фредерік Жолю-Кюрі був вихований в дусі революційних традицій французького робітничого класу. Закінчивши вищу школу, він працював на металургійному заводі в Люксембурзі. Тут, серед робітників, він узяв і зрозумів, що саме в робітниках та сила, яка здатна привести його країну до вільного щасливого життя. Ще до другої світової війни він з'язав своє життя з найбільш прогресивними силами Франції, вступив, як і його вчителі Поль Ланжевен, в ряди французької комуністичної партії.

Виключно плодотворна наукова творчість Жолю-Кюрі. Ми зупинимося тут нижче на деяких важливих відкриттях в галузі фізики атомного ядра. Вони були зроблені у співробітництві з дружиною — Ірен Жолю-Кюрі.

В 1930 р. Боте і Бекер виявили, що, наприклад, один з найлегших металів — берилій — під дією альфа-бомбардування випускає якісні нові промені, які мають, подібно до гамма-радіоактивних променів, величезну проникачу здатність.

В 1932 р. в близькій експериментальній роботі Фредеріка та Ірен Жолю-Кюрі було доведено, що «берилійові» промені не можуть бути гамма-промінням, а, мабуть, являють собою новий вид часток. Ця робота в тому ж році була продовжена Чадвіком, який і прийшов до відкриття нової елементарної частки —

нейтрона, що за масою рівний прotonu, але не має елементарного заряду.

Важко переоцінити значення цього відкриття. Воно дало фізикам ефективну зброю для ядерних перетворень: позбавлений заряду нейtron легко проникає в ядро і руйнує його. В свою чергу, нейtron, як і прoton, виявляється, входить до складу атомного ядра.

Після звільнення Франції в 1946 році Фредерік Жолю-Кюрі організовує і очолює одну з центральних науково-дослідних установ країни — «Комісаріат по атомній енергії».

При цьому під його ідейним керівництвом тисячний колектив наукових працівників і співробітників цієї установи одностайно заявив про свій намір працювати лише з метою мирного використання ядерної енергії.

Ім вдалося показати, що майже всі, навіть легкі, елементи під дією альфа-бомбардування набувають радіоактивних якостей, які вони зберігають ще деякий час і після закінчення цієї альфа-променів.

Продукти альфа-бомбардування виявляються нестійкими і розпадаються, даючи при цьому нові радіоактивні випромінювання. В складі цих променів підтримка Жолю-Кюрі відкрила нові частки матерії — так звані позитрони.

Ці відкриття мали першорядне значення для науки та практики. Якщо раніше радіоактивність була якістю лише важких елементів, то тепер воно виявилася загальною якістю речовини, підтверджуючи точку зору діалектичного матеріалізму про єдність і взаємоперетворення різних форм матерії.

З відкриттям штучної радіоактивності перед ядерною фізикою розкрилися незвичайно широкі перспективи різноманітних практичних застосувань. Був розроблений, наприклад, прекрасний «метод міченіх атомів», який широко застосовується в техніці та промисловості.

Даліші роботи Фредеріка та Ірен Жолю-Кюрі відіграли велику роль у реалізації поставленої проблеми використання внутріядерної енергії. Так, наприклад, в 1939 р., повторюючи досліди Гана, Мейтнер і Штраєсмана по бомбардуванню нейtronами елементу урану (атомний № 92 в системі Менделєєва), вони виявили серед продуктів бомбардування наявність ядер елементу лантана (атомний № 57), які роз'єднують ядра урану. Вперше в історії науки було встановлено таке грунтovne руйнування атомного ядра. Слідом за цим підтримка Жолю-Кюрі приступили до останнього етапу робіт на шляху звільнення ядерної енергії — до дослідження шляхів здійснення ланцюгової реакції під дією уранових ядер, яке відомо, і дало рішення всієї проблеми.

В 1939 році Жолю-Кюрі з співробітниками одержали патент на першу в світі установку для одержання ядерної енергії. Однак, гітлерівська окупація Франції зірвала до преріє роботу Жолю-Кюрі і його дружину, роботу, яка набагато випередила дослідників інших країн. В світлі сказаного вище стає очевидною брехня американської пропаганди, яка прагне відняти у Фредеріка та Ірен Жолю-Кюрі пріоритет дійсно великого відкриття сучасності.

В дні суворих випробувань для батьківщини, в дні гітлерівської окупації Франції Фредерік Жолю-Кюрі відмовився покинути її, щоб спокійно продовжувати роботу за кордо-

ном. Він залишився із своїм народом, і, постійно ризикуючи життям, стояв, як комуніст, в перших рядах бійців Франції за її визволення. Він заснував і очолив підпільну організацію «Національний фронт», у себе в лабораторії готовив зброю і боеприпаси. Із зброями в руках він мужньо боровся проти гітлерівських захопників в дні звільнення Парижа.

Після звільнення Франції в 1946 році Фредерік Жолю-Кюрі організовує і очолює одну з центральних науково-дослідних установ країни — «Комісаріат по атомній енергії».

При цьому під його ідейним керівництвом тисячний колектив наукових працівників і співробітників цієї установи одностайно заявили про свій намір працювати лише з метою мирного використання ядерної енергії. 15 грудня 1948 року був пущений в хід перший експериментальний атомний котел у Франції, названий, за пропозицією Фредеріка Жолю-Кюрі, ім'ям «Зое», що значить по-грецько му «Життя».

В квітні 1950 р. під натиском американських імперіалістів французький уряд вчинив ганебний акт, відсторонивши великого вченого Франції Фредеріка Жолю-Кюрі від створеного ним «Комісаріату по атомній енергії». Це рішення було зустрінуте з великом обуренням і протестом громадськості не лише Франції, але й всього світу. Цим рішенням буржуазний уряд Франції викривив себе, як помічника американо-англійських підпільників війни, який прагне все більше використати досягнення науки, і зокрема ядерної фізики, для підготовки нової світової війни.

Фредерік Жолю-Кюрі як дійсно передовий вчений нашого часу, як справжній гуманіст і борець за щастя людства давно зрозумів, що він не може залишатися остороні і спокійно спостерігати, як готується страшний злочин проти всього людства — винищення мільйонів людей атомними і водневими бомбами. З усією властивою йому пристрастю, використовуючи свій величезний авторитет вченого і громадського діяча, він виступив проти американських атомщиків.

Ше на першому Всесвітньому Конгресі прихильників миру, який відбувся в Парижі в 1949 р., Фредерік Жолю-Кюрі був однозначно обраний головою Постійного Комітету Конгресу. З того часу його голос, голос полум'яного борця за мир між народами сміливо лунає з трибуни конгресів і сесій Постійного Комітету прихильників миру, піднімаючи людей на боротьбу за мир, викликаючи в їх серцях почуття відповідальності за свою майбутність, викриваючи підпільникові війни. Рішучим і гнівним попередженням в адресу останніх звучать його слова, сказані 5 років тому на відкритті Стокгольмської Сесії Постійного Комітету прихильників миру: «Ми хочемо, щоб всі народи світу могли наслоджуватися миром і застосовувати все більш могутні засоби використання сил природи, які стали тепер доступними для кожного, а коли є люди, які хочуть встановити свою панування над світом і тішати себе надією, що це їм пощасти, поскільки вони вважають себе володарями найбільш ефективних засобів знищення життя на землі, то нехай вони знають і міцно запам'ятують, що ростуча армія миру зірве їх злочинні плани і вижене їх наявді.

Як виявилось на конференції, недоліки в роботі ідальні та буфетів устроюють з вагінням. Наприклад, буфет по вулиці Радянської Армії починає працювати о-вів на дванадцять.

Як виявилось на конференції, недоліки в роботі ідальні та буфетів пояснюються тим, що трест ідальні не придає надлежної уваги студентській ідальні. Працівники тресту рідко відвідують ідальню і мало надають допомоги її працівникам, а завідуючий столовою тов. Хоменко в роботі не проявив ініціативи, не вживав рішучих заходів для постачання роботи, не зважав на прохання студентів.

Замінник завідуючого трестом ідальні та ресторанів, який виступив на конференції, запевнив її учасників, що ідальні і буфетам буде приділено належну увагу.

Необхідно відмінити, що в нездійсній роботі ідальні та буфетів винні й адміністративно-господарська частина та профспілкові організації університету.

Досить сказати, що адміністративно-господарська частина не спромоглася до цього часу встановити в ідальні газову плиту, налагодити постачання ідальні та буфетів гарячою водою та інше.

Громадські контролери мало цікавляться роботою ідальні, не приймають рішучих мір на місці для усунення допущених недоліків.

Профкому, місцевому ОДУ, адміністративно-господарській частині та комітету комсомолу необхідно приділити належну увагу роботі ідальні та буфетів.

Є. ГУМЕНЮК.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОСТИ

ВЕЧІР РАДЯНСЬКО-БОЛГАРСЬКОЇ ДРУЖБИ

18-го березня в приміщенні Одеського портового клубу відбувся урочистий вечір, присвячений 7-ї річниці з дня підписання радянсько-болгарської угоди про дружбу, співдіяльництво та взаємодопомогу.

Сцену прикрашено прапорами Радянського Союзу та країн народної демократії. У президії — знатні люди Одеського порту та представники Народної Республіки Болгарії, що закріпив віковічну дружбу братів народів, стала угода між Радянським Союзом і Болгарією про дружбу-співробітництво та взаємодопомогу.

З змістовою доповіддю про історію радянсько-болгарської дружби виступив кандидат історичних наук, викладач Одеського університету тов. Ганевич. Доповідач розповів, як зростала й міцніла віковічна дружба народів-братьїв. В 1877 році російський народ допоміг Болгарії звільнитися від п'ятирічного турецького ярма. Провідні діячі болгарського соціал-демократичного руху, зокрема засновник болгарської соціал-демократичної партії Благоєв, одержували освіту та

гартувалися як революціонери в Росії. Під час другої світової війни Радянська Армія визволила Болгарію з-під фашистського ярма. Болгарський народ радісно зустрів армію-визволителя.

І зараз Радянський Союз надав всілку допомогу братньому болгарському народові у його боротьбі за побудову соціалізму. Документом, що закріпив віковічну дружбу братів народів, стала угода між Радянським Союзом і Болгарією про дружбу-співробітництво та взаємодопомогу, підписана в 1948 році. Ця дружба — зразок нових відносин між великою і малою державою, запорука миру і безпеки народів.

Присутні з великою увагою прослухали доповідь тов. Ганевича. На вечір виступали робітники Одеського порту та представники болгарських моряків тов. Савротов.